

מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

י' באדר ב' התשפ"ב
13 במרץ 2022

חוזר ביטוח 8-1-2022
סיווג: יציבות

עדכון הוראות החוזר המאוחד לעניין "דין וחשבון לציבור" - נספח 5.4.1.5 "דוח יחס כושר פירעון כלכלי"

בתוקף סמכותי לפי סעיף 42(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הפיקוח על הביטוח**), להלן הוראותיי:

1. כללי

בחוזר ביטוח 17-1-2020 "עדכון הוראות החוזר המאוחד לעניין דין וחשבון לציבור – גילוי אודות יחס כושר פירעון כלכלי", נקבע כי חברות ביטוח יספקו בדוח יחס כושר פירעון כלכלי גילוי אודות "דוח תנועה בעודף ההון" בסעיף 8 לדוח, החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2021. חוזר זה בא לעדכן את מבנה "דוח תנועה בעודף ההון" שנכלל בנספח 5.4.1.5 "דוח יחס כושר פירעון כלכלי", כדי לתת ביטוי נאות יותר להשפעות על עודף ההון. זאת, בין השאר, בהתבסס על הדיונים שקיים צוות ייעודי של הרשות עם חברות הביטוח בנושא זה.

2. תיקון נספח 5.4.1.5 "דוח יחס כושר פירעון כלכלי"

בפרק 1, חלק 4, שער 5 לחוזר המאוחד "דין וחשבון לציבור", בנספח 5.4.1.5 "דוח יחס כושר פירעון כלכלי" יחולו התיקונים שמסומנים בתיקוני מהדורה בנספח א' לחוזר זה.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח, למעט אלה (להלן – **חברת ביטוח**):

(א) מבטח שקיבל רישיון לפי סעיף 15(א) לחוק הפיקוח על הביטוח;

(ב) חברת ביטוח ממשלתית;

(ג) מבטח חוץ לגבי עסקיו מחוץ לישראל, וכן מבטח חוץ שמתקיים לגביו האמור בתקנה 3(ב) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח) התשע"ח-2018, לגבי עסקיו בישראל.

4. תחילה

תחילתו של חוזר זה החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2021.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

דברי הסבר

לסעיף 2 – תיקון נספח 5.4.1.5 "דוח יחס כושר פירעון כלכלי"

נספח 5.4.1.5, שעניינו "דוח יחס כושר פירעון כלכלי", קובע את מבנה הגילוי הנדרש לגבי יחס כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח. חוזר זה מעדכן את מבנה סעיף 8, שעניינו "דוח תנועה בעודף ההון". מטרת העדכון היא לאפשר כימות של הגורמים העיקריים שהשפיעו על השינוי בעודף ההון משנה לשנה, בדומה לדוחות תנועה של חברות ביטוח אירופאיות, והוא מפשט ומקל על פירוט הנתונים. כן, העדכון נועד כדי לאפשר חישוב ההשפעות על העודף ללא ההוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות, באמצעות ניטרול השפעתן בתחילת החישוב והצגת השפעתן בסוף החישוב. בנוסף לכך, "השפעת שינויים בהנחות דמוגרפיות ותפעוליות" תוצג בסעיף "השפעת פעילות תפעולית", והשפעת "שינוי עקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון" תוצג יחד עם השפעות השקעות וגורמי שוק נוספים תחת סעיף "השפעת פעילות כלכלית". כמו כן, אוחדה השפעת "דיבידנד שהוכרז" בסעיף "השפעת הנפקות מכשירי הון", ושונה סדר ההצגה כדי לשקף את סדר המהותיות. שינויים אלה נועדו לפשט את מורכבות החישוב, תוך שמירה על הצגת מידע מהותי על השינויים ביחס כושר הפירעון הכלכלי לקורא הדוח.

נספח א'

עדכון נספח 5.4.1.5

”דוח יחס כושר פירעון כלכלי”

עודף הון
אלפי ש"ח

ליום 1 בינואר 20XX

- השפעת פעילות ביטוחית שוטפת (א)
- השפעת שינויים בהנחות דמוגרפיות ותפעוליות (ב)
- עסקים חדשים (ג)
- השפעת פעילות לא ביטוחית שוטפת (ד)
- השפעת שינוי עקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון הנפקות מכשירי הון (בניכוי פדיונות)
- דיבידנד שהוכרו (ה)
- התכלות הוראות מעבר לתקופת הפריסה

ליום 31 בדצמבר 20XX

- (א) סעיף זה כולל את התזרים החזוי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח, וסטיית מהנחות דמוגרפיות ותפעוליות בשנת הדיווח.
- (ב) סעיף זה כולל את השינוי בעודף ההון הנובע משינוי בבסיס ההנחות שהיו בשימוש במועד הדוח הקודם מול ההנחות שבשימוש במועד הדוח, לרבות עדכוני מודל
- (ג) סעיף זה כולל את השפעת חוזי ביטוח חדשים שנחתמו בשנת הדוח ותיקי ביטוח שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח.
- (ד) סעיף זה כולל את השפעת הפעילות הכלכלית השוטפת ובכלל זה: שינויים בשוויים של נכסי השקעה, שינויים בהון נדרש בגין רכיב סיכון שוק השקעה בנכסים לא מוחשיים והשפעת האינפלציה בשנת הדוח.
- (ה) סעיף זה כולל דיבידנד שהוכרו לאחר מועד פרסום הדוח ליום 31 בדצמבר 20XX ועד למועד פרסום הדוח ליום 31 בדצמבר 20XX.

- (1) הנתונים יתייחסו לעודף הון ללא השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי.
- (2) סדר הסעיפים אינו מייצג בהכרח את סדר החישוב של הסעיפים השונים.
- (3) יובא הסבר לרכיבים הכלולים בכל אחד מהסעיפים לעיל.
- (4) סעיף זה אינו נדרש בדוח יחס כושר פירעון כלכלי רבעוני.

¹ מקור: נספח א' בחוזר 2017-1-20. תחילה - 3.12.17. תחולה - כל חברות הביטוח, למעט אלה: (א) מבטח שקיבל רישיון לפי סעיף 15(א1) לחוק הפיקוח על הביטוח; (ב) חברת ביטוח ממשלתית; (ג) מבטח חוץ לגבי עסקיו מחוץ לישראל, וכן מבטח חוץ שמתקיים לגביו האמור בסעיף 1. (א). (2). (8). (2). לפרק 2, חלק 2, שער 5 "הון עצמי" לחוזר המאוחד, לגבי עסקיו בישראל. הוראות הנספח עודכנו בחוזר 2019-1-8. תחילה - החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2018, למעט סעיף 7 שיחול החל מהדוח ליום 31 בדצמבר 2019. וכן עודכנו בחוזר 2020-1-17. תחילה - החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2019, למעט תחילתם של סעיפים 8 ו-9 בנספח 5.4.1.5 (נספח ב' לחוזר זה) לעניין "תנועה בעודף ההון" ו"מבחני רגישות", בהתאמה, תהא החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2021.

<u>הון עצמי</u>	<u>הון נדרש לכושר</u>	<u>עודף</u>
<u>לעניין הון</u>	<u>פירעון (SCR)</u>	<u>(גירעון)</u>
<u>נדרש</u>		<u>הון</u>
<u>לכושר</u>		
<u>פירעון</u>		
<u>אלפי ש"ח</u>		

ליום 1 בינואר 20XX

נטרול הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות

ליום 1 בינואר 20XX, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה

והתאמת תרחיש מניות

השפעת פעילות תפעולית (א)

השפעת פעילות כלכלית (ב)

עסקים חדשים (ג)

השפעת הנפקות מכשירי הון (בניכוי פדיונות) ודיבידנד שהוכרז (ד)

השפעת שינויים במס נדחה, הון רוברד 1 נוסף והון רוברד 2

ליום 31 בדצמבר 20XX, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה

והתאמת תרחיש מניות

השפעת הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות

ליום 31 בדצמבר 20XX

(א) סעיף זה כולל את השפעת:

1. התזרים החוזי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח;

2. סטיות מהנחות דמוגרפיות ותפעוליות בשנת הדיווח;

3. שינוי בכללי רגולציה;

4. שינוי בהנחות הדמוגרפיות והתפעוליות ביחס אלו שהיו בשימוש במועד הדוח הקודם;

5. עדכוני מודל;

6. חוזי ביטוח חדשים (ביטוח כללי ובריאות NSLT) שנחתמו בשנת הדוח, ותיקי ביטוח בענפים אלו

שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח;

7. השקעה בנכסים לא מוחשיים;

8. שינויים אחרים שאינם כלולם בסעיפים האחרים.

(ב) סעיף זה כולל את השפעת הפעילות הכלכלית השוטפת ובכלל זה:

1. שינויים בשווי של נכסי השקעה;

2. שינויים בהון נדרש בגין רכיב סיכון שוק, לרבות שינוי ברכיב התאמה סימטרית SA;

3. השפעת האינפלציה;

4. השפעת שינויים בעקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון.

(ג) סעיף זה כולל את השפעת חוזי ביטוח חדשים (חיים ובריאות SLT) שנחתמו בשנת הדוח ותיקי ביטוח

בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח, ללא/כולל השפעתם על סיכונים שוק, סיכון צד נגדי וסיכון

תפעולי.

(ד) סעיף זה כולל פעולות הוניות, לרבות הנפקה ופדיון של מכשירי הון רובד 1 והון רובד 2 וכן דיבידנד שהוכרז לאחר מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 20XX-1 ועד למועד פרסום הדוח ליום 31 בדצמבר 20XX.

- 1) הנתונים יתייחסו לעודף הון ללא השפעת פעולות הוניות (גיוסים ופדיונות מכשירי הון) מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי.
- 2) סדר הסעיפים אינו מייצג בהכרח את סדר החישוב של הסעיפים השונים.
- 3) יובא הסבר לרכיבים הכלולים בכל אחד מהסעיפים לעיל, ככל שמהותיים.
- 4) דוח זה אינו נדרש בדוח יחס כושר פירעון כלכלי רבעוני.
- 5) כל סעיף יכול גם את השפעת שאר הרכיבים השוריים שהשפעתם לא כומתה בנפרד (כגון קורלציות), ככל שמהותי.
- 6) על החברה לספק הסברים להשפעות מהותיות הכלולות בסעיפים השונים.
- 7) החברה רשאית לפצל את הסעיפים לסעיפי משנה.
- 8) בסעיף (ג) יש לציין האם ההשפעה כללה או לא כללה גם השפעה על סיכוני שוק, סיכון צד נגדי וסיכון תפעולי.